

Beskattning av vissa förmåner (prop. 2002/03:123)

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2002/03:123 Beskattning av vissa förmåner. Förslagen gäller bl.a. beskattningen av förmån av motion och annan friskvård och den skattemässiga behandlingen av ersättning för resor vid deltagande i debattprogram och liknande. Vidare redovisas resultatet av en av riksdagen begärd översyn av förmånsbeskattningen av installations- och distributionsbilar.

Tre motioner som väckts med anledning av propositionen avstyrks av utskottet.

Vid betänkandet fogas fem reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Förmåner av mindre värde.....	6
Motion och annan friskvård.....	7
Förmånsbeskattning av installations- och distributionsbilar.....	8
Inställeleresor.....	10
Avdrag för utgifter för hemresor m.m.....	11
Propositionen i övrigt och lagförslagen.....	12
Reservationer.....	13
1. Förmåner av mindre värde, punkt 1 (kd, c).....	13
2. Motion och annan friskvård, punkt 2 (kd).....	13
3. Motion och annan friskvård, punkt 2 (c).....	14
4. Förmånsbeskattning av installations- och distributionsbilar, punkt 3 (m, fp, kd, c).....	14
5. Avdrag för utgifter för hemresor m.m., punkt 5 (kd).....	15
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	17
Propositionen.....	17
Följdmotioner.....	17
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	19

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Förmåner av mindre värde

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sk16 yrkande 1 och 2002/03:Sk18 yrkande 1.

Reservation 1 (kd, c)

2. Motion och annan friskvård

Riksdagen godtar vad utskottet anfört om att de särskilda villkoren för skattefri förmån av motion och annan friskvård skall slopas. Därmed bifaller riksdagen proposition 2002/03:123 i denna del och avslår motionerna 2002/03:Sk16 yrkande 2 och 2002/03:Sk18 yrkande 2.

Reservation 2 (kd)

Reservation 3 (c)

3. Förmånsbeskattning av installations- och distributionsbilar

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sk16 yrkande 3, 2002/03:Sk17 yrkande 2 och 2002/03:Sk18 yrkande 4.

Reservation 4 (m, fp, kd, c)

4. Inställeleresor

Riksdagen godtar vad utskottet anfört om en skattebefrielse för vissa reseersättningar m.m. Därmed bifaller riksdagen proposition 2002/03:123 i denna del och avslår motion 2002/03:Sk17 yrkande 1.

5. Avdrag för utgifter för hemresor m.m.

Riksdagen godtar vad utskottet anfört om ett förtydligande av bestämmelserna om skattefrihet och avdrag för vissa resor som företas inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Därmed bifaller riksdagen proposition 2002/03:123 i denna del och avslår motion 2002/03:Sk16 yrkande 4.

Reservation 5 (kd)

6. Propositionen i övrigt och lagförslagen

Riksdagen godtar vad utskottet anfört om regeringens övriga förslag och antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229). Därmed bifaller riksdagen proposition 2002/03:123 i denna del.

Stockholm den 14 oktober 2003

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Lennart Hedquist (m), Per Erik Granström (s), Ulla Wester (s), Per Landgren (kd), Marie Engström (v), Per-Olof Svensson (s), Anne-Marie Pålsson (m), Gunnar Andréén (fp), Roger Tiefensee (c), Inger Nordlander (s), Ulf Sjösten (m), Catharina Bråkenhielm (s), Barbro Feltzing (mp), Fredrik Olovsson (s), Anne-Marie Ekström (fp) och Britta Rådström (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I propositionen behandlar regeringen de förslag som Utredningen om ökade levnadskostnader m.m. lagt fram i sitt slutbetänkande *Förmåner och ökade levnadskostnader* (SOU 1999:94). Tre motioner har väckts med anledning av propositionen.

Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut redovisas i *bilaga 1*. Regeringens förslag till lagtext återges i *bilaga 2*.

Propositionen bygger på en överenskommelse mellan den socialdemokratiska regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i inkomstskattelagen (1999:1229) när det gäller inkomstslaget tjänst.

Förmån av inställesresa eller arbetsresa skall inte tas upp till beskattning under förutsättning att bl.a. andra skattepliktiga inkomster inte erhålls på grund av tjänsten.

Förutsättningarna för skattefri motion och annan friskvård förtydligas och förenklas i vissa avseenden. Det avgörande för skattefriheten bör i huvudsak vara att motionen eller friskvården riktar sig till hela personalen, är av mindre värde och av enklare slag samt att förmånen inte får bytas ut mot kontant ersättning.

Beräkningen av värdet för kostförmån justeras för att få bättre överensstämmelse mellan genomsnittspriset för en lunch och förmånsvärdet för denna.

Slutligen föreslås ett förtydligande i fråga om avdrag för utgifter för hemresor och inställesresor samt om skattefrihet för intervjuresor så att det klart framgår att dessa endast omfattar resor som företas mellan två platser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Därutöver behandlas i propositionen ett tillkännagivande från riksdagen om förmånsbeskattning av bilar avsedda för installation och distribution. Något förslag till ändringar av reglerna i denna del läggs inte fram.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2004.

Utskottets överväganden

Förmåner av mindre värde

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en beloppsgräns för skattefria förmåner av mindre värde.

Jämför reservation 1 (kd, c).

Bakgrund

Före 1990 års skattereform fanns en regel som innebar att förmåner som var skattepliktiga inte skulle tas upp som intäkt om det sammanlagda värdet per år uppgick till högst 600 kronor (600-kronorsregeln). Regeln tog inte sikte på förmåner som bestod av kontantersättning eller utgjorde en direkt ersättning för utfört arbete. Den avsåg inte heller förmåner som kunde erhållas mot kuponger eller förmåner som enligt särskilda regler värderades enligt schablonmässiga grunder.

Vid 1990 års skattereform avskaffades 600-kronorsregeln. Skälet var främst inriktningen mot en mer enhetlig och neutral beskattning av arbetsinkomster innefattande förmåner av skilda slag, men också att det framstod som tveksamt om regeln i sig var ägnad att underlätta gränsdragningen mellan skattefria personalvårdsförmåner och förmåner som skulle tas upp till beskattning. Det ansågs därvid inte som uteslutet att slopandet av regeln i själva verket kunde bidra till en klarare åtskillnad i framtiden.

Propositionen

I propositionen behandlar regeringen det förslag om skattefrihet för förmåner av mindre värde som Utredningen om ökade levnadskostnader m.m. lagt fram i sitt slutbetänkande Förmåner och ökade levnadskostnader (SOU 1999:94). Utredningens förslag innebär att vissa förmåner som är av mindre värde och som ges ut vid särskilda tillfällen skall undantas. Ett återkommande exempel som utredningen nämner är förmåner av mindre värde som utgår i samband med arbete i en ideell förening.

Regeringen gör i propositionen bedömningen att en beloppsbestämd skattefrihet för förmåner av mindre värde inte bör införas. Regeringen anför att en skattefrihet för förmåner av mindre värde skulle vara förenad med betydande nackdelar och negativa effekter. En särreglering för vissa förmåner kan göra det svårare att i tillämpningen dra gränsen mellan skattefria förmåner och sådana som skall tas upp till beskattning. Ett undantag från beskattningen av förmåner enbart i en viss typ av verksamhet skulle också leda till gränsdragningar som skulle vara svåra att både tillämpa och förklara. Både

rättviseskäl och kravet på enkelhet i beskattningen talar därför enligt regeringens uppfattning mot att införa en bestämmelse som undantar förmåner av mindre värde som ges ut vid särskilda tillfällen.

Motionerna

I motion Sk16 yrkande 1 av Jakob Forssmed m.fl. (kd) anför motionärerna att en beloppsbestämd skattefrihet för förmåner skulle vara värdefull för de ideella organisationer som på ett symboliskt vis vill belöna sina medarbetare. Motionärerna föreslår att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att regeringen bör återkomma med ett förslag som innebär att en skattefrihet införs för förmåner upp till ett visst belopp.

I motion Sk18 yrkande 1 av Roger Tiefensee m.fl. (c) anføres att gåvor upp till ett belopp om maximalt 1 000 kr bör vara skattefria. Motionärerna föreslår att riksdagen fattar beslut om en sådan skattefrihet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning och avstyrker därför motionsyrkandena.

Motion och annan friskvård

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om att de särskilda kraven för att förmån av motion och annan friskvård skall vara skattefria slopas. Motionsförslagen om ytterligare förändringar av dessa regler avslås.

Jämför reservationerna 2 (kd) och 3 (c).

Propositionen

Regeringen föreslår i proposition 123 att förutsättningarna för skattefri motion och annan friskvård förtydligas och förenklas genom att vissa villkor för skattefriheten slopas. Det gäller villkoren att motionen eller friskvården skall utövas inom en anläggning som regelbundet disponeras av arbetsgivaren, utövas enligt abonnemang som tecknats av arbetsgivaren och betalas direkt av denne till anläggningens innehavare, vara av kollektiv natur eller i andra fall i ringa omfattning utövas av den anställde. Kravet att förmånen skall erbjudas hela personalen föreslås kvarstå.

Motionerna

I motion Sk16 yrkande 2 av Jakob Forssmed m.fl. (kd) anför motionärerna att skattefriheten för förmån av enklare slag av motion och annan friskvård bör ersättas med en beloppsbestämd skattebefrielse för fysisk träning. Detta

skulle ge inkomsttagarna en större frihet att välja en fysisk aktivitet som passar dem, utan att det för den skull belastar budgeten mer. Motionärerna föreslår ett tillkännagivande av denna innebörd.

I motion Sk18 yrkande 2 av Roger Tiefensee m.fl. (c) framhålls att det är ett problem att friskvården skall vara av kollektiv natur. Friskvård bör enligt motionärernas mening kunna erbjudas alla anställda efter behov. De föreslår att riksdagen fattar beslut om en sådan förändring.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker att de särskilda villkoren för skattefriheten slopas så att reglerna får en enklare och tydligare utformning. Avgörande för skattefriheten blir i huvudsak att motionen eller friskvården riktar sig till hela personalen, är av mindre värde och av enklare slag samt att förmånen inte får bytas ut mot kontant ersättning.

När det gäller förslagen om en beloppsbestämd skattefrihet för fysisk träning och om att friskvård skall erbjudas alla anställda efter behov bör det erinras om att gränsen för vilken typ av motionsutövning som skall utgöra personalvårdsförmån har bestämts till att det skall vara fråga om enklare motionsidrott. Exklusiva sporter eller sporter som inte innebär motion i betydelsen fysisk träning har därvid inte ansetts utgöra enklare slag av motion. Inte heller har sporter som kräver dyrbarare anläggningar, redskap och kringutrustning ansetts som enklare slag av motion (jfr SkU 1987/88:8 s. 42). Utskottet anser i likhet med regeringen att denna gränsdragning alltjämt bör vara vägledande. Utskottet är inte heller berett att införa en uttrycklig beloppsgräns.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen i denna del och avstyrker motionsyrkandena.

Förmånsbeskattning av installations- och distributionsbilar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena om att en förnyad översyn av reglerna om beskattning av bilförmån skall genomföras och ett förslag om lättnader i bl.a. förmånsbeskattningen av installations- och distributionsbilar.

Jämför reservation 4 (m, fp, kd, c).

Bakgrund

Riksdagen har i ett tillkännagivande till regeringen begärt en översyn av förmånsbeskattningen av bilar som är avsedda för installation och distribution och som används privat i ringa omfattning. (bet. 2000/01:SkU14, rskr. 2000/01:166). Bakgrunden är att viss kritik har riktats mot reglerna och deras

tillämpning när det gäller möjligheten för företagare att slippa förmånsbeskattning för den här typen av bilar. Som exempel har nämnts att företagare som använder sig av bilar med två säten som ständigt är fullastade med material och inventarier och som knappast kan betraktas som privatbilar ändå blir påförda bilförmån och att detta gäller även om företagaren äger en privatbil av hög standard. Anledningen är då att servicebilen kan ha använts för resor mellan bostaden och arbetsplatsen.

Regeringen har med anledning av riksdagens tillkännagivande givit Riksskatteverket i uppdrag att se över reglerna om bilförmån och deras tillämpning i den del de avser bilar avsedda för installation och distribution. Riksskatteverket har redovisat uppdraget i en promemoria daterad den 25 mars 2002 (dnr Fi2001/1417).

Regeringsrätten har i två avgöranden den 26 april 2001 (RÅ 2001 ref. 22 I och II) om värdering av bilförmån slagit fast att rätten att använda arbetsgivarens bil privat skall medföra en stark presumtion för att bilen också har använts privat i skattepliktig omfattning. För att undgå beskattning måste den skattskyldige göra sannolikt att han inte har använt bilen privat eller att så skett i endast ringa omfattning. Det kan annars enligt Regeringsrätten förutses att utredningssvårigheterna i många fall skulle bli oöverstigliga och att förmånsbeskattning därmed skulle utebli även när en sådan beskattning materiellt sett skulle vara befogad.

Propositionen

Regeringen föreslår inte någon ändring när det gäller förmånsbeskattningen av bilar som används som arbetsredskap. Regeringen anför att det finns ett tillräckligt utrymme för undantag och individuella hänsyn när det gäller värderingen av dessa bilar. Eftersom de inte utgör någon väldefinierad grupp bedömer regeringen att särregler för värderingen skulle medföra påtagliga tillämpningsproblem och leda till ett ökat antal rättstvister mellan enskilda och myndigheterna. Utrymmet för privat användning utan förmånsbeskattning skulle också öka.

Motionerna

I motion Sk17 yrkande 2 av Anna Grönlund m.fl. (fp) anför motionärerna att regeringen bör pröva frågan på nytt och då inhämta synpunkter från såväl fackliga organisationer som branschens företrädare och därefter återkomma till riksdagen med ett förslag som undanröjer de problem som innehavare av distributions- och installationsbilar drabbas av på skatteområdet. Motionärerna föreslår att riksdagen som sin mening ger regeringen det anförda till känna.

I motion Sk16 yrkande 3 av Jakob Forssmed m.fl. (kd) anføres att det inte är acceptabelt att det anses vara en skattepliktig förmån att ha tillgång till en bil som är utrustad på ett sätt som gör det omöjligt att bruka den för privata ändamål. Regeringen har enligt motionärernas mening kommit till fel slut-

sats, och de föreslår att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en ny översyn bör genomföras och ett förslag läggas fram som löser de aktuella problemen.

I motion Sk18 yrkande 4 av Roger Tiefensee m.fl. (c) föreslår motionärerna att regeringen snarast får återkomma med ett förslag som innebär sådana förenklingar av reglerna för värdering av bilförmån att de nu aktuella problemen kan få en lösning.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det angeläget att principen om en likformig beskattning av arbetsinkomster upprätthålls också vid värderingen av bilförmån. Det skall inte ge lägre skatt att ta emot en bilförmån i stället för lön. Samtidigt är det viktigt att reglerna är enkla och lätta att tillämpa.

Med den utredning som Riksskatteverket genomfört har frågan om möjligheterna att genomföra förändringar av förmånsbeskattningen av arbetsfordon enligt utskottets mening fått en allsidig belysning. Utskottet delar Riksskatteverkets och regeringens bedömning att någon ändring av reglerna inte bör genomföras.

Utskottet ser inte någon anledning att nu begära en ny översyn av dessa frågor och avstyrker därför de aktuella motionsyrkanderna.

Inställelseresor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller förslaget om en skattebefrielse som syftar till att reseersättningar inte skall förmånsbeskattas när andra skattepliktiga inkomster inte erhålls i samband med prestationen. Motionsyrkandet om ett mer generellt utformat undantag avslås.

Propositionen

Regeringen föreslår att förmån av resa i samband med att den skattskyldige börjar eller slutar en tjänst (inställelseresa) eller förmån av resa mellan bostaden och arbetsplatsen (arbetsresa) inte skall tas upp till beskattning under vissa förutsättningar, bl.a. att andra skattepliktiga inkomster inte erhålls på grund av tjänsten. Skattefriheten skall också gälla om ersättningen inte överstiger utgifterna för resorna eller, när det gäller resor med egen bil, inte överstiger 16 kronor per mil.

Bakom förslaget ligger den kritik som har riktats mot att bl.a. deltagare i TV-arrangemang som får sin resa betald inte kan kvitta den skattepliktiga förmånen mot reseutgifterna med full skatteeffekt, eftersom avdragsbegränsningen på 7 000 kr lägger hinder i vägen. Den medverkande får i praktiken "betala" för sitt deltagande i TV-programmet, om inget arvode utgår för deltagandet.

Regeringen anser att de nuvarande beskattningskonsekvenserna inte är tillfredsställande i de fall då inte några andra skattepliktiga inkomster erhålls för arbetet än just betalningen av inställelse- eller arbetsresor. Att som enda ersättning för arbetet få resan betald är av så speciell karaktär att värdet av resan bör kunna undantas från beskattning.

Skattefriheten föreslås begränsad till resor inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Begränsningen innebär att skillnad görs i förhållande till avdragsrätten för arbetsresor, som inte omfattas av någon uttrycklig geografisk begränsning.

Motionerna

I motion Sk17 yrkande 1 av Anna Grönlund m.fl. (fp) anför motionärerna att skattereglerna bör vara utformade på ett sådant sätt att resekostnader inte skall tas upp som förmån när det är uppenbart att resan inte företagits för inkomsts förvärvande. De begär ett tillkännagivande av denna innebörd.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening finns det anledning att vara försiktig när det gäller att utforma undantag från den generella skatteplikten för arbetsinkomster. Den lösning som regeringen föreslår innebär att det skattefria området bestäms genom förhållandevis handfasta villkor. Lagrådet har i sitt yttrande haft synpunkter på att denna teknik kan medföra tröskeeffekter och att den nära anslutningen till den gällande regleringen medför att terminologin kan framstå som litet främmande när man ser till syftet med det undantag som tillskapas. Att beteckna en resa vid deltagande i ett debattprogram som en inställelseresa eller arbetsresa och kostnadsersättningen som en förmån av tjänst är inte helt naturligt för vanligt språkbruk.

Även om utskottet har förståelse för önskemålen om ett generellt utformat undantag som mer ser till syftet med den tillskapade skattefriheten anser utskottet att kravet på försiktighet bör få vara avgörande. Utskottet är därför inte berett att frånga den lösning som regeringen föreslår. Utskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionen.

Avdrag för utgifter för hemresor m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en justering av den geografiska begränsningen för avdrag och skattefrihet för vissa resor. Motionsyrkandet om att någon geografisk begränsning inte bör gälla i dessa sammanhang avslås.

Jämför reservation 5 (kd).

Propositionen

Regeringen föreslår att bestämmelserna om avdrag för utgifter för hemresor och inställelseresor och bestämmelserna om skattefria intervjuresor förtydligas så att det klart framgår att dessa endast gäller för resor som företas mellan två platser belägna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Bakgrunden är att reglerna kommit att tillämpas på resor som till någon del företagits inom EES.

Motionerna

I motion Sk16 yrkande 4 av Jakob Forssmed m.fl. (kd) anförs att det inte finns någon anledning att behandla svenskar som gör resor utanför EES på ett annat sätt än de som reser inom detta område. Regeringen bör enligt motionärernas mening återkomma med ett förslag som innebär att hemresor, inställelseresor och skattefria intervjuresor behandlas lika oavsett om de sker till EES-land eller till ett annat land. De begär ett tillkännagivande av denna innebörd.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte funnit någon anledning till erinran mot regeringens förslag och tillstyrker därför propositionen i denna del.

När det gäller den geografiska begränsningen till EES-området av avdragsrätten respektive skattefriheten för vissa resor delar utskottet regeringens bedömning att det inte finns tillräckliga skäl att ytterligare öka avdragsmöjligheten för vare sig hemresor, inställelseresor eller intervjuresor till områden utanför EES. Utskottet avstyrker därför det aktuella motionsyrkandet.

Propositionen i övrigt och lagförslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller propositionen i övriga delar.

Propositionen

I övrigt innehåller propositionen bl.a. förslag om en justering av beräkningen av värdet för kostförmån.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker propositionen även i denna del.

Reservationer

1. Förmåner av mindre värde, punkt 1 (kd, c)

av Per Landgren (kd) och Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen begär att regeringen återkommer med ett förslag som innebär att det införs en beloppsgräns för förmåner av mindre värde. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2002/03:Sk16 yrkande 1 och 2002/03:Sk18 yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att det bör fastställas en beloppsgräns för vad som är skattefria förmåner av mindre värde. En sådan gräns skulle förenkla för framför allt småföretag och ideella föreningar.

Fram till och med skatteomläggningen 1990 var det tillåtet med gåvor om sammanlagt 600 kr per år utan skatteplikt. I dagens penningvärde torde detta motsvara någonstans mellan 900 och 1 000 kr.

Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag om en beloppsgräns för förmåner av mindre värde.

2. Motion och annan friskvård, punkt 2 (kd)

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att skattefriheten bör begränsas med ett belopp i stället för med krav på motionens former. Därmed bifaller riksdagen motion 2002/03:Sk16 yrkande 2 och bifaller delvis proposition 2002/03:123 i denna del och motion 2002/03:Sk18 yrkande 2.

Ställningstagande

Vi ansluter oss till de remissinstanser som anser att arbetstagaren själv skall få välja vilken typ av motion som passar och att begränsningen i stället bör utgöras av en beloppsgräns. Regeringen skapar med sitt förslag svårigheter för laguttolkningen när man anger att avdragen är giltiga i de fall det rör sig om ”enklare slag av motion och annan friskvård”.

Vi förordar ett belopp som begränsar kostnaden för den fysiska träningen istället för att motionens former ska vara avgörande. På så vis får inkomsttagare en större frihet att välja en fysisk aktivitet som passar dem utan att det för den skull kostar mer för staten.

3. Motion och annan friskvård, punkt 2 (c)

av Roger Tiefensee (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen begär att regeringen snarast återkommer med ett kompletterande förslag som innebär att individuellt anpassad friskvård blir skattefri. Därmed bifaller riksdagen motion 2002/03:Sk18 yrkande 2 och bifaller delvis proposition 2002/03:123 i denna del och motion 2002/03:Sk16 yrkande 2.

Ställningstagande

Det är angeläget att anställda skall kunna ges tillgång till friskvård utan att detta bestraffas genom beskattning. Det är positivt för såväl den anställde som arbetsgivare och hela samhället med en god folkhälsa, någonting som underlättas med god tillgång till friskvård.

Inom en arbetsplats kan det finnas många olika typer av arbetsuppgifter. En anställd som tillbringar större delen av sin tid bakom ett skrivbord har inte nödvändigtvis samma friskvårdsbehov som de vars arbetsuppgifter har mer karaktär av kroppsarbete. Vi föreslår att friskvård skattefritt skall kunna erbjudas alla anställda efter deras egna behov. Regeringen bör snarast återkomma till riksdagen med ett förslag av denna innebörd.

4. Förmånsbeskattning av installations- och distributionsbilar, punkt 3 (m, fp, kd, c)

av Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Anne-Marie Pålsson (m), Gunnar Andréén (fp), Roger Tiefensee (c), Ulf Sjösten (m) och Anne-Marie Ekström (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen begär att regeringen snarast återkommer till riksdagen med ett förslag som innebär förenklingar i regelsystemet för värdering av bilförmån och undanröjer problemen vid värdering av olika arbetsfordon. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2002/03:Sk16 yrkande 3, 2002/03:Sk17 yrkande 2 och 2002/03:Sk18 yrkande 4.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen och Riksskatteverket har kommit till fel slutsats. De övertyganden om behovet av schabloner och enkla regler som redovisas kan i och för sig vara riktiga, men tar inte tillräcklig hänsyn till den verklighet som dagens företagare möter vid konstakterna med skattemyndigheterna i dessa frågor.

Att verkligheten ser annorlunda ut tydliggjordes också vid en demonstration på Mynttorget i Stockholm under innevarande riksmöte då företrädare för samtliga riksdagspartier fick ta del av praktiska exempel på distributions- och installationsbilar som förmånsbeskattats för innehavarens del, men som uppenbart inte gick att använda till annat än det ändamål de var avsedda för. Särskilt svåra att använda för privatbruk måste bilar fyllda med verktyg från golv till tak, i vissa fall innefattande även svetsaggregat och åtskilligt rörmaterial, vara.

Visserligen framgår det av propositionen ”att viss kritik har riktats mot reglerna och deras tillämpning avseende företagares svårigheter att slippa förmånsbeskattning för aktuella bilar”. Likväl är regeringens ståndpunkt att någon reglering vad gäller förmånsbeskattning för sådana fordon inte bör införas. Slutsatsen borde varit den omvända: Företagare skall aldrig behöva beskattas, allra minst förmånsbeskattas, för sina arbetsredskap. Fordonen utgör ju i detta fall arbetsredskap.

Vi anser att regeringen bör göra en förnyad prövning och återkomma till riksdagen med ett förslag till verkliga förenklingar i regelsystemet för värdering av bilförmåner som gör det möjligt att finna en lösning på problemet med förmånsbeskattningen av arbetsfordon.

5. Avdrag för utgifter för hemresor m.m., punkt 5 (kd)

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen begär att regeringen lägger fram ett förslag som innebär att den geografiska begränsningen för avdrag för utgifter för hemresor m.m. slopas. Därmed bifaller riksdagen motion 2002/03:Sk16 yrkande 4 och avslår proposition 2002/03:123 i denna del.

Ställningstagande

Det finns ingen anledning att begränsa avdragsrätten för svenskar som gör intervjuresor eller inställelseresor utanför EES-området på det sätt som nu gäller. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till hur hemresor, inställelseresor och skattefria intervjuresor kan behandlas lika oavsett om de sker till EES-land eller annat land. För att motverka missbruk av en sådan avdragsrätt bör en beloppsgräns införas för denna typ av resor, oavsett till vilket resmål de sker.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2002/03:123 Beskattning av vissa förmåner:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Följdmotioner

2002/03:Sk16 av Jakob Forssmed m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om specifik beloppsgräns för vad som kan anses vara mindre värde.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förmånsbeskattning av friskvård som tillhandahålls av arbetsgivaren.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förmånsbeskattning av bilförmåner.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att hemresor, inställelseresor och intervjuresor från förmånsbeskattningssynpunkt skall likabehandlas oavsett till vilket land resorna går.

2002/03:Sk17 av Anna Grönlund m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen skall till riksdagen återkomma med klarare regler och lagtext beträffande resekostnader som inte har samband med inkomsts förvärvande.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen skall återkomma till riksdagen med förslag som undanröjer de problem för innehavare av distributions- och installationsbilar som de nu drabbas av på skatteområdet.

2002/03:Sk18 av Roger Tiefensee m.fl. (c):

1. Riksdagen beslutar att fastställa att skattefrihet skall utgå för gåvor av mindre värde, dvs. till ett belopp om maximalt 1 000 kr.
2. Riksdagen beslutar om skattebefrielse av personalvårdsförmån som utgår i form av individuellt anpassad friskvård.

4. Riksdagen begär att regeringen snarast återkommer till riksdagen med förslag om förenklingar i regelsystemet för värdering av bilförmåner i enlighet med vad som anförs i motionen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att 11 kap. 12 och 26 §§, 12 kap. 3, 24 och 25 §§ samt 61 kap. 3 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny bestämmelse, 11 kap. 26 a §, samt närmast före 11 kap. 26 a § en ny rubrik av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***11 kap.**

12 §

Som personalvårdsförmåner räknas bland annat sådana förfriskningar och annan enklare förtäring i samband med arbetet som inte kan anses som måltid. *Hit räknas också* möjlighet till enklare slag av motion och annan friskvård *som*

– *utövas inom en anläggning som regelbundet disponeras av arbetsgivaren eller av en personaltiftelse som är knuten till arbetsgivaren,*

– *utövas enligt abonnemang som tecknats av arbetsgivaren och betalas direkt av denne till anläggningens innehavare,*

– *är av kollektiv natur, eller*

– *i andra fall i ringa omfattning utövas av den anställda.*

Som personalvårdsförmåner räknas bland annat sådana förfriskningar och annan enklare förtäring i samband med arbetet som inte kan anses som måltid *samt* möjlighet till enklare slag av motion och annan friskvård.

26 §¹

Förmån av resa *inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet* till eller från anställningsintervju skall inte tas upp. Detta gäller också ersättning för sådan resa till den del ersättningen inte överstiger utgifterna

Förmån av resa till eller från anställningsintervju skall *inte tas upp om resan företagits mellan två platser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet*. Detta gäller också ersättning för sådan resa till den

¹Senaste lydelse 2000:1341.

för resan och, när det gäller resa med egen bil, inte överstiger avdragsbeloppet enligt 12 kap. 27 §.

del ersättningen inte överstiger utgifterna för resan och, när det gäller resa med egen bil, inte överstiger avdragsbeloppet enligt 12 kap. 27 §.

Inställelse- och arbetsresor

26 a §

Förmån av särskild resa i samband med att den skattskyldige börjar eller slutar en tjänst skall inte tas upp om

– andra intäkter som skall tas upp inte erhålls på grund av tjänsten, och
– resan företagits mellan två platser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Vad som sägs i första stycket gäller också för förmån av resa mellan bostaden och arbetsplatsen om inte resan även föranletts av inkomstgivande arbete i en verksamhet som bedrivs av någon som, på sätt som anges i 20 kap. 23 §, är närstående till eller står i intressegemenskap med den som lämnar eller får förmånen.

Första och andra styckena gäller också ersättning för resan, förutsatt att ersättningen inte överstiger utgifterna för resan eller, när det gäller resa med egen bil, avdragsbeloppet enligt 12 kap. 27 §.

12 kap.

3 §²

Om den skattskyldige får sådan ersättning som enligt 11 kap. 21, 21 a eller 28 § inte skall tas upp, får de utgifter som ersättningen är avsedd att täcka inte dras av.

Om den skattskyldige får sådant skattefritt stöd eller bidrag vid utbildning eller arbetslöshet som avses i 11 kap. 27 § tredje stycket, 34 § andra stycket och 35 §, får de utgifter som stödet eller bidraget är avsett att täcka inte dras av.

Utgifter som täcks av sådana ersättningar till utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner som enligt 11 kap. 22 § och 23 § första stycket 2 inte skall tas upp, får inte heller dras av.

²Senaste lydelse 2001:908.

24 §³

När en skattskyldig på grund av sitt arbete vistas på en annan ort än den där han eller hans familj bor, skall utgifter för hemresor dras av, om avståndet mellan hemorten och arbetsorten är längre än 50 kilometer. Avdrag *skall* göras för högst en hemresa per vecka och bara för utgifter för resor inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

När en skattskyldig på grund av sitt arbete vistas på en annan ort än den där han eller hans familj bor, skall utgifter för hemresor dras av, om avståndet mellan hemorten och arbetsorten är längre än 50 kilometer. Avdrag *får* göras för högst en hemresa per vecka och bara för utgifter för resor *mellan två platser* inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Avdraget skall beräknas efter utgiften för det billigaste färd sättet. Skäliga utgifter för flygresor och utgifter för tågresa skall dock dras av.

Om det saknas godtagbara allmänna kommunikationer, skall utgifter för resa med egen bil eller med den skattskyldiges förmånsbil dras av med det belopp som gäller för resor mellan bostaden och arbetsplatsen enligt 27 och 29 §§. Detta gäller också den som använt en förmånsbil som en närstående till honom eller hans sambo men inte han själv är skattskyldig för.

25 §⁴

Utgifter för särskilda resor *inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet* i samband med att den skattskyldige börjar eller slutar en tjänst skall dras av. Bestämmelserna i 24 § andra och tredje styckena tillämpas också för sådana avdrag.

Utgifter för särskilda resor i samband med att den skattskyldige börjar eller slutar en tjänst skall dras av *om resorna företagits mellan två platser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet*. Bestämmelserna i 24 § andra och tredje styckena tillämpas också för sådana avdrag.

61 kap.

3 §

Kostförmån skall för en hel dag beräknas till ett belopp – avrundat till närmaste *tio*tal kronor – som motsvarar 250 procent av genomsnittspriset i Sverige för en normal lunch. Förmånsvärdet för lunch eller middag är 40 procent av värdet för kostförmån för en hel dag. Förmånsvärdet för frukost är 20 procent av värdet för kostförmån för en hel dag.

Kostförmån skall för en hel dag beräknas till ett belopp – avrundat till närmaste *fem*tal kronor – som motsvarar 250 procent av genomsnittspriset i Sverige för en normal lunch. Förmånsvärdet för lunch eller middag är 40 procent av värdet för kostförmån för en hel dag. Förmånsvärdet för frukost är 20 procent av värdet för kostförmån för en hel dag.

³Senaste lydelse 2000:1341.

⁴Senaste lydelse 2000:1341.

Om en anställds kostnader för en måltid är lägre än det belopp som motsvarar förmånsvärdet enligt första stycket på grund av att arbetsgivaren bidrar till kostnaderna för denna, skall förmånen behandlas som en kostförmån med ett värde som motsvarar mellanskillnaden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004 och tillämpas första gången vid 2005 års taxering.